

Osuvasti oikeuselämästä // numero 4-2020 // kahdeskymmenesviides vuosikerta

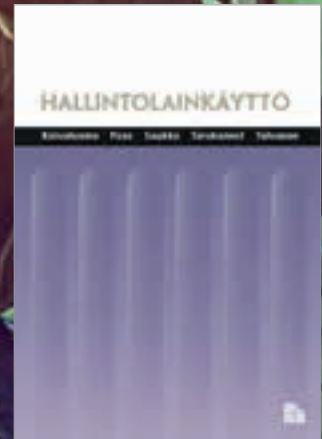
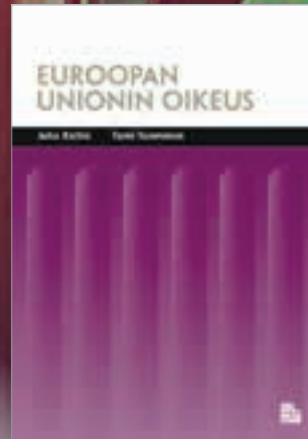
ADVOKAATTI

Ihmisten kielellä

Dottirin toimitusjohtaja Johanna Rantanen

Tilaa kirjat **SHOP.ALMATALENT.FI**

Juridiikan asiantuntijan uudet työvälineet

Katja Perätalo

VASTUUMUOTOEROTTELU JA RAKENNUSURAKKA

Toukokuu 2020, sh. 139 €

Hallberg, Haapanala, Koljonen, Ranta, Reinikainen

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAKI

Elokuu 2020, 4. uudistettu painos, sh. 179 €

Raitio, Tuominen

EUROOPAN UNIONIN OIKEUS

Kesäkuu 2020, sh. 149 €

Koivuluoma, Pasa, Saukko, Tarukannel, Tolvanen

HALLINTOLAINKÄYTTÖ

Toukokuu 2020, 2. uudistettu painos, sh. 139 €

Kolehmainen, Rabinä

JÄÄMISTÖSUUNNITTELU I – PERITTÄVÄN NÄKÖKULMA

Elokuu 2020, 2. uudistettu painos, sh. 119 €

VEROLAIT 2/2020

Syyskuu 2020, sh. 127 €

Päivitä osaamisesi ajankohtaisissa seminaareissa.

VOIT OSALLISTUA MYÖS ETÄNÄ.

RAKENNUSRIITAPÄIVÄ 11.11. HELSINKI

Rakennusriitapäivä kokoaa yhteen rakentamisen sopimuskäytäntöjen ja rakennusriitaprosessien parhaat asiantuntijat käsittelemään ajankohtaisia rakennushankkeiden vastuukysymyksiä.

Seminaarin puheenjohtajana vastaava lakimies **Karri Kivioja**,
Rakennusteollisuus RT / Talonrakennusteollisuus ry.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 633 €
(yksityinen sektori 845 €)

INSOLVENSSSIPÄIVÄ 3.11. HELSINKI

Perinteisessä Insolvenssipäivässä käsitellään alan ajankohtaisia haasteita. Päivä antaa insolvenssiasioiden parissa työskenteleville asiantuntijoille työkaluja käytännön työhön. Mikä on johdon asema ja vastuu maksukyvyttömyystilanteessa? Millaisia käytännön kokemuksia on saatu konsernitileistä insolvenssimenettelyssä? Minkätyyppiset asiat ovat merkkejä siitä, että lukuihin voi sisältyä manipulointia tai muuta taloudellista väärinkäytöstä?

Seminaarin puheenjohtajana asianajaja **Claudio Busi**,
Asianajotoimisto Claudio Busi Oy.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori 633 €
(yksityinen sektori 845 €)

Seminaarihintoihin lisätään alv 24 %. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

KIRJAT JA KOULUTUS

Suomen suurin juridiikan sisällön tuottaja.

14

18

24

14 FOKUS

Tuntematon asianajaja

Kallis, mutta välttämätön. Asianajajaliitto selvitti suuren yleisön mielikuvia asianajajista.

18 HENKILÖ KUVASSA

Inhimillisyyttä alalle

Dottirin toimitusjohtaja Johanna Rantanen sanoo, että asianajajan ei tarvitse olla persoonaton kivikasvo.

24 LUUPPI

Riita poikki

Sovittelu ja väliliesmenettely ovat nopeita, kustannustehokkaita ja hiljaisia tapoja riita-asioiden ratkaisuun. Miksi niitä hyödynnetään niin vähän?

6 Tuokiokuva

Työ murroksessa.

8 Moniäänisyyttä hallitukseen

9 Tekijä

Eettisen valiokunnan puheenjohtaja Hannu Kalkas muistuttaa, että kaikki tekevät virheitä.

10 Yhteistä hyvää

Asianajajaliitto on aloittanut Green Office -työn.

11 Sateenkaariperheiden juridiikkaa

12 Oikeusrattaat tutuksi

13 Vaaka ja miekka

Oikeudenmukainen oikeusprosessi on ihmisoikeuksiin kuuluva perusoikeus, muistuttaa kolumnisti Elina Hirvonen.

28 Koulutus

Perintö, ositus ja omaisuusrikokset -koulutus pureutuu perintöasioihin ja ositukseen rikosoikeuden näkökulmasta.

29 Hengähdystauko

Jukka Rahikkala rentoutuu tien päällä.

32 PSST... Vielä yksi juttu

Muista liiton prosessiaivustus.

33 Nimitykset

ADVOKAATTI Suomen Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti, 25. vuosikerta PÄÄTOIMITTAJA Sari Krappe, sari.krappe@asianajajaliitto.fi TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ Johanna Kainulainen, p. 040 721 7289, johanna.kainulainen@asianajajaliitto.fi TOIMITUSSIHTEERI Tero Ikäheimonen, p. 040 570 4304, tero.ikaheimonen@fondamenta.fi TOIMITUS Asianajajaliitto ja Fundamenta Media Oy ULKOASU Marko von Konow KANNEN KUVA Marja Väänänen PALAUTE advokaatti@asianajajaliitto.fi ILMOITUKSET Juha Halminen, p. 050 592 2722, juha.halminen@kolumbus.fi TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET p. (09) 6866 120, minna.wilenius@asianajajaliitto.fi KUSTANTAJA Suomen Asianajajaliitto PAINO Painotalo Plus Digital Oy PAINOS 2 800 kpl ISSN 1239-1085 (nid.), ISSN 2489-8260 (verkkojulk.) / Aikakauslehtien liiton jäsen / Advokaatti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehden suurin vastuu ilmoitusten julkaisemisessa sattuneesta virheestä on ilmoituksen hinta. / Seuraava lehti ilmestyy 26.11.2020.

4041 0089
Painotuote

Strategiaamme kirkastettava

Ensimmäiset kuukauteni Asianajaliiton puheenjohtajana ovat olleet hyvin erilaisia kuin aikaisemmilla puheenjohtajilla. Liiton omia ja muiden järjestämiä tapahtumia on jouduttu perumaan, eikä varmuutta siitä, milloin tilanne normalisoituu, ole.

Tässä tilanteessa ja puheenjohtajan vaihtuessa on erityisen hyvä aika pysähtyä miettimään liiton perustehtävää – mitä me olemme ja mitä me emme ole. Samalla on pohdittava myös sitä, mitä me teemme ja mitä emme tee. Resurssimme ovat rajalliset. On tärkeää tehdä hyvin ne asiat, mitä teemme, ja keskittyä niihin.

Liiton toimiston henkilökunta on tehnyt perustehtävää koskevaa pohdintaa omalta osaltaan, ja hallitus aloitti työnsä kesälomien jälkeen miettimällä samoja kysymyksiä. Strategiakokouksen teema oli siten hallitustyön ytimessä – mikä on Asianajaliiton perustehtävä ja millä keinoin meidän pitää sitä toteuttaa. Työ ei tullut valmiiksi yhdessä viikonlopussa, mutta pääsimme hyvään alkuun.

Hallituksen täytyy raivata omaan aikatauluunsa enemmän aikaa strategiseen keskusteluun. Olemme viime vuosina selkeyttäneet liiton toimiston ja hallituksen välistä työnjakoa, mutta operatiivisen ja strategisen työn rajanvetoa on tehtävä edelleen.

Poikkeukselliset ajat vaikuttavat myös asianajajien arkityöhön edelleen, vaikka toivottavasti kevään tapaista istuntojen laajamittaista peruuntumista ei enää

nähdä. Tuomioistuinviraston arvion mukaan kevään aikana noin 8 000 jutun käsittely lykkääntyi, ja siitä aiheutunut ruuhka saadaan purettua parissa vuodessa. Oikeusministeriö esittää vuoden 2021 valtion talousarvioon lisärahoitusta, jolla olisi mahdollista saada apua ruuhkien purkuun tuomioistuimessa.

Lisärahoitus on toki tervetullutta, mutta Asianajaliitto on esittänyt työtapauudistuksia, joilla voitaisiin nopeuttaa juttujen käsittelyä kaikissa olosuhteissa, ei pelkästään poikkeusoloissa. Olemme saaneet esityksillemme hyvin mediahuomiota, mutta muut oikeudenhoidon toimijat eivät ole toistaiseksi lähteneet mukaan tähän keskusteluun. Ehdotuksimme voi tutustua osoitteessa asianajaliitto.fi/tyotapareformi.

Haastavina aikoina on erityisen tärkeää pitää yllä uskoa parempaan huomiseen. Siksi tässäkin lehdessä visioidaan tulevaisuutta, kerrotaan asianajajien hyödyntämisestä välimiesmenettelyissä ja sovittelussa sekä avataan uusien innokaiden hallituksen jäsenten ajatuksia.

Liiton toimistossa aloitetaan myös Green Office -työ vastuullisuusteemamme mukaisesti. Voimme tehdä tulevaisuuden kannalta parempia valintoja joka päivä kaikessa, mitä teemme. *

Hanna Räihä-Mäntytarja
Asianajaliiton puheenjohtaja
[@ah_raiha](https://twitter.com/ah_raiha)

VÅR STRATEGI BÖR FÖRTYDLIGAS

Mina första månader som ordförande för Advokatförbundet har varit mycket annorlunda jämfört med de tidigare ordförandena. Förbundet har varit tvunget att ställa in sina egna evenemang och evenemang som arrangerats av andra, och det finns ingen säkerhet om när situationen normaliseras.

I denna situation och vid byte av ordförande är det ett särskilt bra tillfälle att stanna upp och fundera på förbundets grundläggande uppgift – vad vi är och vad vi inte är. Samtidigt måste vi också fundera på vad vi gör och vad vi inte gör. Våra resurser är begränsade. Det är viktigt att vi gör de saker bra som vi gör och att vi fokuserar på dem.

Personalen vid förbundets byrå har för egen del funderat på den grundläggande uppgiften, och styrelsen inledde sitt arbete efter semestrarna genom att fundera på samma frågor. Strategimötets tema stod således i centrum för styrelsearbetet – vad är Advokatförbundets grundläggande uppgift och på vilka sätt ska vi genomföra den. Arbetet blev inte färdigt på ett veckoslut, men vi fick en bra start.

Styrelsen måste i sitt tidsschema reservera mer tid för att diskutera strategin. Under de senaste åren har vi förtydligat arbetsfördelningen mellan förbundets byrå och styrelsen, men gränsdragningen mellan

det operativa och strategiska arbetet måste ytterligare gås igenom.

Under svåra tider är det särskilt viktigt att upprätthålla tron på en bättre morgondag. Även i den här tidningen finns det därför en vision för framtiden, information om hur advokater kan användas vid skiljedomsförfaranden och förlikningen och så får vi också läsa om vad våra nya ivriga styrelseledamöter funderar. På förbundets kontor inleds också Green Office arbetet i enlighet med vårt temaår för ansvarstagande. Vi kan i allt vad vi gör varje dag göra bättre val med tanke på framtiden.

Työ murroksessa

KUVA MIKKO KAUPPINEN // TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN

Asianajaja **Anna Haapanen** osallistui Asianajajaliiton valtuuskunnan kokoukseen kesäkuussa mökiltä käsin Hämeestä. Kokouksessa valittiin liitolle uusi puheenjohtaja, ja se pidettiin ensimmäistä kertaa kokonaan etäyhteyksillä.

Haapanen uskoo, että asianajoalan muutokset eivät jää etätyöskentelyn lisääntymiseen.

– Asianajoala, kuten muukin tietoteollisuus, on muuttumassa. Sitä ilmentävät myös keskustelun kohteena olevat asianajotoimintaa koskevat sääntömuutokset. Tulevaisuudessa nopeat innovaattorit tulevat pärjäämään parhaiten.

Moniäänisyyttä hallitukseen

Asianajajaliiton hallitus sai kesäkuussa useita uusia jäseniä. Oululainen Juha Rynnänen ja jyvaskyläläinen Elina Saari tuovat alueellista ääntä päätöksentekoon.

TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN // KUVA MIKKO KAUPPINEN

Kiinteistö- ja rakennusjuridiikkaan erikoistunut **Juha Rynnänen** pitää tärkeänä edistää asianajajien toimintaedellytyksiä maanlaajuisesti. Asianajajien kilpailuasemaa muihin palveluntarjoajiin verrattuna pitäisi vahvistaa. Sääntely ei saisi olla niin tiukkaa, että se vaikeuttaa tarpeettomasti asianajajien toimintaedellytyksiä. Lisäksi on tärkeää ottaa huomioon eri kokoiset asianajotoimistot, niin isot kuin pienetkin.

–Esimerkiksi Oulun asianajotoimistoilla on tällä hetkellä ankara kilpailutilanne tilintarkastusyhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa.

Myös **Elina Saari** nimeää tavoitteikseen alueellisen äänen esiin tuomisen ja sääntelyyn vaikuttamisen. Asianajajien julkisuuskuvan parantaminen on sekin tärkeää Saarelle, joka hoitaa työssään perhe-, perintö- ja insolvenssiasioita, kiinteistö- ja ympäristöjuridiikkaa sekä pienenä erikoisuutena maa- ja metsätalouden asioita.

–Allekirjoitan puheenjohtajamme näkemyksen,

että asianajajien julkisuuskuvaa pitäisi parantaa. Olemme liian usein esillä vain negatiivisissa yhteyksissä. Asian parantaminen ei voi jäädä yksittäisten asianajajien varaan, vaan myös Asianajajaliiton pitää pystyä edistämään sitä.

Korona on muuttanut työtapoja pysyvästi. Kumpikaan ei hätkähtänyt muutosta, sillä töiden määrä ei ole vähentynyt ja asioiden hoitaminen nykyaikaisia työvälineitä ja etäyhteyksiä käyttäen on ollut arkipäivää jo aiemmin.

–Olen pyörittänyt toimistoa käytännössä paperittomasti jo kymmenen vuoden ajan, Juha Rynnänen kertoo.

–Ja minulle etätyöskentely on ollut osa normaaliarkea jo vuosien ajan, Elina Saari täydentää.

Hallituksessa aloittivat kesällä myös helsinkiläiset **Hannu Kalkas** ja **Mari Lampenius**. Hallituksessa on kymmenen jäsentä. *

Eettinen penkkiurheilija

Asianajajaliiton eettisen valiokunnan puheenjohtaja Hannu Kalkas muistuttaa, että kaikki tekevät virheitä

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA MARJA VÄÄNÄNEN

Mitä itse pidät asianajajan työn etiikan kannalta tärkeimpinä arvoina?

Kaikki toiminta perustuu perusarvoihin: lojaalisuus, riippumattomuus, esteettömyys, luottamuksellisuus ja kunniallisuus. Kaikki me kuitenkin teemme virheitä. Omien virheiden tunnistaminen ja rehellinen tunnustaminen parantaa omaa oloa ja on omiaan helpottamaan asioita.

Minkälaisia aiheita eettinen valiokunta käsittelee ja ovatko tietyt aiheet korostuneet niissä viime vuosina?

Valiokunnassa käsitellään asianajajaoikeudellisen ja -eettisen sääntelyn tulkintakysymyksiä. Esi-merkiksi sääntelytyöryhmän ajatuksista ei kuitenkaan kysytty valiokunnan mielipidettä. Valiokunta käsittelee joskus yhteen detaljiin tai hyvin pieneen joukkoon asianajajista kohdistuvia kysymyksiä, kuten liiton ja osastojen roolia suhteessa asianajajien jatkamiseen, virtuaalitoimistoja, toimistoyhteisöjä tai neuvottelevien lakimiesten asemaa.

Mitä itse saat valiokunnan työstä?

Keskustelu kollegojen kanssa avaa uusia näkökantoja asianajajan työhön.

Kenen eettinen ajattelu on vaikuttanut eniten omaasi?

Edesmenneen kollegan **Aarno Arvelan** toiminta, myös eettisyydessään, herätti aikoinaan kunnioitusta. Jos samaan pystyisi, hyvin menisi.

Millaisin keinoin lepuutat aivoja työn ja valiokuntatyön ulkopuolella?

Urheilu on aina ollut lähellä sydäntäni. Nykyään kallistun enenevässä määrin penkkiurheiluun. Parasta penkkiurheilua on seurata omien lasten tekemistä.

Vähemmän paperia ja pienempi hiilijalanjälki

Asianajajaliitto on aloittanut Green Office -työn. Green Office on WWF:n ympäristöjärjestelmä, joka ohjaa pienentämään energian ja materiaalin kulutusta työpaikoilla.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVA SHUTTERSTOCK

Asianajajaliiton viestintäjohtaja Sari Krappe, miksi liitto lähti mukaan?

Tämän vuoden teemamme on vastuullisuus, mutta se ei ole vain tämän vuoden teema, vaan pysyvä toimintatapa. Meillä on ollut omia ohjeita ympäristöystävällisyyteen, mutta halusimme myös tavan raportoida ja kehittää toimintaa. Tein Green Office -työtä aiemmassa työpaikassani, ja minulla on siitä hyvät kokemukset.

Mikä on lähtötilanne?

Toimimme oikeuden alalla, joten kulutamme paljon paperia. Asianajajaliitossa aloittaessani yllätyin tulosten ja postitettavien papereiden määrästä. Meillä on siinä mielessä hyvä tilanne, että sähköinen asiointi on tulossa työtavaksemme. Olemme lajitelleet jätteitä, mutta emme ole laskeneet jätteen määrää. Koronajan etätyö on jo pienentänyt hiilijalanjälkeämme, kun työmatkustaminen on jäänyt pois. Tähän kiinnitämme huomiota jatkossakin.

Mitä käytännössä tapahtuu?

Selvitämme tarkkaan nykytilan: sähkönkulutuksen, paperinkulutuksen, sen kuinka usein jäteauto käy ja niin edelleen. Edellisessä työpaikassa käytännössä dyykkasin roskiksia, kun seurasin, kuinka paljon mitään jätettä tulee ja kuinka monta riisiä paperia kuluettiin.

Asetamme tavoitteita, esimerkiksi kuinka monta prosenttia vähennämme sähkön tai paperin kulutusta vuodessa. Mietimme toimenpiteet ja ohjeet työpaikalle. Usein kyse on pienistä asioista: jos esimerkiksi tulostin ei ole omalla työpöydällä, tulostamisen tarvetta pohtii tarkemmin.

Kuinka pitkään tämä työ jatkuu?

Toivottavasti ikuisesti. Kun ekologisuuden kelkkaan lähtee, olisi viherpesua tehdä sitä joitakin vuosia ja sitten päättää, että nyt riitti. Moni asianajotoimisto on jo Green Office -työssä mukana. Ne ovat näyttäneet esimerkkiä muille, ja niin mekin haluamme tehdä. *

Sateenkaariperheet tutuiksi

Asianajajaliitto järjesti elokuussa monimuotoisten perheiden juridiikkaan keskittyvän koulutuksen, joka herätti jäsenistössä runsaasti mielenkiintoa. Etänä ja paikan päällä koulutukseen osallistui useita kymmeniä asianajajia.

Kouluttajina toimivat psykoterapian maisteri **Kaisa Niittyne** sekä asianajajat **Marja Vätilä** ja **Hanna Rahikka**, joiden aloitteesta koulutus sain alkunsa.

–Ydinperheen käsite on muuttunut, ja on tärkeää, että asianajajilla on ajantasaista ymmärrystä muuttuvassa maailmassa. Halusimme, että asianajajat saavat koulutusta monimuotoisten perheiden erityispiirteistä, Asianajajaliiton palvelujohtaja **Liisa Aro** kertoo.

Sateenkaariperheet ry:n vertaistoiminnan koordinaattori Kaisa Niittyne opasti asianajajia sateenkaariperheiden kohtaamiseen työssä. Sateenkaariperheellä tarkoitetaan lapsiperhettä, jossa yksi tai useampi vanhemmista kuuluu seksuaali- tai sukupuolivähem-

mistöön. Käytännössä erilaisten perheiden kirjo on hyvin laaja.

Vähemmistöön kuuluvilla ihmisillä saattaa olla taustalla suuria syrjäytäkokenemuksia tai sellaisia kokemuksia, ettei heidän äänensä tule kuulluksi, muistutti Kaisa Niittyne. Se voi vaikuttaa myös kohtaamiseen asianajajan kanssa.

–Luottamuksellisen suhteen rakentaminen tällaiseen asiakkaaseen voi kestää keskimääräistä pidempään. Asianajaja voi helpottaa suhteen rakentamista sillä, että hän antaa asiakkaan itse kertoa, keitä perheeseen kuuluu, eikä oleta mitään.

Asianajaja **Maj Johansson** kiitteli koulutuksen jälkeen erityisesti sateenkaariperheitä koskevien käsitteiden avaamista. Perhe- ja perintöasiat ovat hyvin tunneherkkiä ja usein riitaisia, jolloin asianajajankin tulee olla tuntosarvet herkkinä, Johansson sanoi.

–Vielä sateenkaariperheitä ei ole tullut työssäni kovin paljon vastaan, mutta tänään saatu tieto auttaa varmasti jatkossa.

Säät vaihtelevat.

Asianajotoimistojen luottotyökalut pysyvät.

CSI Lawyer® ja CSI LakiMies®

Nyt myös

- ✓ SharePoint-integraatiomahdollisuus
- ✓ EU-normien mukaiset verkkolaskuformaattit

Pyydä tarjous myynti@csihelsinki.fi

www.csihelsinki.fi

Kampanjalla halutaan levittää tietoa ja oivalluksia oikeudellisista termeistä myös somessa.

Tienviittoa lakitermien viidakkoon

Mikä on asessori, asianajaja tai herastuomari? Entä valmisteluistunto, käräjäoikeus, sovittelu, vastaaja tai pääkäsittely? Tai mitä asiakas voi tehdä, jos joutuu hometaloriidan koettelemaksi?

TEKSTI SARI KRAPPE // KUVA ASIANAJAJALIITTO

Kuten yleisesti tiedetään, oikeudenhoidon alalla vilisee termejä, joiden merkitystä harva ymmärtää. *Oikeusrattaat tutuksi* -kampanjalla Asianajajaliitto haluaa lisätä ymmärrystä oikeudenhoidon alan keskeisimmistä sanastosta. Lista sisältää ammattinimikkeitä, organisaatioita, prosesseja ja muita oikeudenhoitoon liittyviä termejä.

Sanaselitykset ovat tarkoituksella lyhyitä ja napakoita – tärkeänä ohjenuorana on ollut ymmärrettävyys suurelle yleisölle. Erilaisia oikeudenhoidon sanastoja on ollut aiemminkin netissä, mutta ainakin oikeusalan ulkopuolisille myös termien selitykset ovat usein yhtä hankalia kuin itse selvitettävä sana.

Kampanja lanseerattiin syyskuun alussa sekä verkkosivuilla että somessa. Suosio yllätti: etenkin Twitterissä päivityksistä tykättiin ja niitä jaettiin runsaasti.

Samalla tuli paljon ehdotuksia uusista suomennettavista termeistä sekä täsmennyksiä aiempiin määrittelyihin, positiivisista palautteista puhumattakaan.

Asianajajaliiton someviestinnän tarkoitus onkin ollut tehdä hiukan erilaista oikeusviestintää: pilke silmäkulmassa, jotta myös suuri yleisö kiinnostuu ja tietoisuus niin oikeudenhoidon termeistä kuin prosesseista leviäisi.

Puuttuuko listalta mielestäsi jotain olennaista? Tai haluatko täsmentää jotain tai antaa muuta palautetta? Meidät tavoitat sähköpostilla: viestinta@asianajajaliitto.fi. *

[asianajajaliitto.fi/oikeusrattaattutuksi](https://www.asianajajaliitto.fi/oikeusrattaattutuksi)
#oikeusrattaattutuksi #oikeusrattaat

Haavoittuvimpien oikeus

”Olen tavannut kymmeniä ihmisiä, jotka kuvittelevat juristinsa olevan nainen, vaikka oikeasti kyseessä on mies. He uskovat keskustelleensa asianajajansa kanssa, vaikka keskustelukumppani on ollut esimerkiksi lakitoimiston sihteeri tai tulkki.” Näin kertoi suomalaisen ihmisoikeusaktivisti, joka on ollut mukana selvittämässä noin kahtasataa turvapaikkaprosessia. Joukossa on hätkähdyttäviä tapauksia.

Kymmenet ihmiset eivät ole keskustelleet juristinsa kanssa koskaan. Oikeudellinen avustaja ei ole missään vaiheessa käynyt asiakkaansa kanssa läpi päätöstä, vaan keskustelut on hoitanut toinen henkilö.

Kymmenissä tapauksissa asiakas oli toimittanut oikeudelliselle avustajalleen tilanteestaan aineistoa, jota tämä ei ollut liittännyt valitukseen. Monissa tapauksissa avustaja oli nostonut täyden palkkion valituksesta, jonka asiasisältö oli: ”Valitamme päätöksestä. Asiakas on vainon uhri.”

Joissakin tapauksissa asiakas sai tiedon päätöksestä niin myöhään, ettei siitä enää voinut valittaa. Joissakin tapauksissa taas asianajaja oli tehnyt valituksen päätöksestä keskustelematta asiakkaansa kanssa lainkaan. Yhdessä tapauksessa irakilainen perhe oli päätenyt paperittomaksi tietämättään, koska asianajaja ei omien sanojensa mukaan halunnut tuottaa perheelle pettymystä kertomalla negatiivisesta päätöksestä.

Yhteistä kymmenille selvitetuille tapauksille oli, että ihmisillä ei ollut minkäänlaista käsitystä siitä, miten heidän asiaansa oli oikeudessa hoidettu tai kuka sitä hoiti. Useissa tapauksissa päätökset tehtiin puutteellisin tiedoin, koska asiakkaan toimittama aineisto ei koskaan päätenyt osaksi käsittelyä.

Oikeudenmukainen oikeusprosessi on ihmisoikeuksiin kuuluva perusoikeus. Sen perusedellytyksiä ovat muun muassa yhdenvertaisuus, oikeus tulla kuulluksi ja saada perusteltu päätös sekä tehokkaat muutoksenhakekeinot. Kymmenissä selvityksen kohteina olleissa turvapaikkaprosesseissa nämä edellytykset eivät toteutuneet.

Oikeusvaltiossa näin ei pitäisi tapahtua. Erityisen huolestuttavaa on, että laiminlyönnit koskevat haavoittuvimmassa asemassa olevia ihmisiä, joiden kohdalla prosessin lopputuloksesta saattaa riippua koko elämä.

Jos Maahanmuuttoviraston virkailijat pitävät asiakkaan kertomusta epäluotettavana, oikeudellisen avustajan toimittamalla aineistolla on suojelutarpeen arvioinnissa keskeinen merkitys. Turvapaikanhakijat, joista suurin osa ei osaa suomen kieltä eikä tunne suomalaista oikeusjärjestelmää, ovat oikeusprosesseissa kaikkein hauraimmassa asemassa. Heistä harvalla on mahdollisuutta penätä oikeuksiaan, tai edes ymmärtää, millä tavalla asian käsittely on hoidettu.

ENTÄ JOS KORVALÄÄKÄRI HOITAI SI LÄPPÄVIKAA SAIRASTAVAA?

Laiminlyöntien taustalla voi olla monta syytä, mutta ainakin yksi on hyvin konkreettinen: raha. Tällä hetkellä turvapaikanhakijoiden oikeudelliset avustajat saavat työstään urakkapalkkion. Harva yksityinen yritys pystyy panostamaan kovin paljon aikaa työhön, jossa korvaus ei vastaa työn määrää. Toisaalta asiakkaan oikeusturva saattaa kärsiä myös julkisen oikeusavun piirissä. Useiden kuntien oikeusaputoimistoissa turvapaikanhakijoiden asioita hoitavat juristit, joiden paras asiantuntemus on joltain muulta lainsäädännön alueelta kuin ulkomalaislaista. Tilanne on samankaltainen kuin se, että läppävikaa sairastava potilas joutuisi turvautumaan korvalääkärin apuun.

Elina Hirvonen
kirjailija, elokuvantekijä

OBJECTION!

VASTUSTAN!

Tuntematon asianajaja

Kallis, mutta välttämätön. Näin voisi tiivistää suuren yleisön mielikuvat asianajajista. Kyselytutkimus paljasti, että tieto asianajajien ja muiden juristien erosta on edelleen vähäistä ja että Asianajajaliiton tehtäviä ei tunneta. Asianajajia pidettiin kuitenkin tärkeinä oikeusvaltion ja yhteiskunnan toiminnalle.

TEKSTI KIRSI HYTÖNEN // KUVITUS MARIA VILJA

Milton Oy:n Asianajajaliitolle tekemässä kyselytutkimuksessa haastateltiin tuhat täysi-ikäistä suomalaista. Tutkimuksessa selvitettiin muun muassa mielikuvia asianajajista, käsityksiä asianajajien ja muiden lakimiesten erosta, palveluiden hintamielikuvia, Asianajajaliiton tunnettuutta ja asianajajan valintaperusteita.

MIELIKUVA: ASIANAJAJA ON KALLIS
Vastaajista 45 prosenttia piti asianajopalveluiden yleistä hintatasoa liian kalliina ja 43 prosenttia melko kalliina. Asianajajaliiton puheenjohtajalle **Hanna Rähä-Mäntyharjulle** tulos ei tule yllätyksenä.

– Onhan se tottakin. Tavallisella ihmisellä ei ole vertailukohtaa korkeasti koulutetun asiantuntijan palvelujen käyttämisestä. Asianajajan roolia ei myöskään mielletä samalla tavoin auttavaksi kuin vaikkapa erikoislääkärin, jonka palveluja yhteiskunta lisäksi subventoi, Rähä-Mäntyharju sanoo.

– Asianajajat tekevät usein jälkipaikkausta, kun ihmiset ja yritykset ovat sorvanneet asiakirjoja ja sopimuksia omin päin. Jälkikäteen riitely tulee kalliimmaksi kuin se, että olisi heti alussa käytetty apua. Suomessa on ollut aikojen saatossa tapana, että ihmiset ovat hoitaneet asioita itse tai käyttäneet oikeudenkäynneissä maallikkoavustajia, mutta nykyään maallikkoavustajien käyttäminen ei ole mahdollista,

vaan avustajan pitää olla vähintään luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja. Silti ehkä ajatellaan, että miksi pitäisi maksaa asioista, jotka kuka tahansa voi hoitaa.

Asianajajaliiton pääsihteeri **Minna Melender** muistuttaa, että yhteiskunta on monimutkaistunut. Ilman asiantuntevaa apua monissa oikeudellisissa asioissa ei enää selviydytä.

– Edes tuomarit eivät aina tiedä, miten paljon työtä asioiden valmistelu vaatii. Hintaa arvioidessa voisi myös kysyä, mitä jutun hoitaminen olisi maksanut, jos asianajajaa ei olisi ollut.

Melender miettii, että suuren yleisön vanhanaikaiset mielikuvat asianajajista ovat ehkä peräisin amerikkalaisista tv-sarjoista. Mielikuvia syntyy myös median otsikoista, joissa nostetaan esiin isojen juttujen suuria oikeudenkäyntikuluja.

– Todellisuudessa ollaan menossa yhä enemmän sovitteluun ja ratkaisukeskeisiin menettelyihin. Toisin kuin vaikkapa sarjoissa, asianajajien työnä ei ole räyhätä oikeussalissa ja yrittää puhua mustaa valkoiseksi.

MIELIKUVA: JURISTI = ASIANAJAJA
Kaikista vastaajista vain kahdeksan prosenttia osasi kuvata oikein asianajajan ja muun juristin eron.

Termistön sekamelska on tuttua kouvolalaiselle asianajajalle **Jukka Salolle**. Salo on Asianajajaliiton Kymen osaston puheenjohtaja ja hänen toimistonsa ➡

➤ tekee monipuolista asianajotyötä, kuten useimmat muutkin Helsingin ulkopuolisista asianajotoimistoista.

– Monet sanovat kaikkia lakimiehiä asianajajiksi, vanhemmat ihmiset taas puhuvat usein asianajajista ”tuomareina”, Salo kertoo.

Salon mielestä jokaisen asiakkaan kanssa kannattaa käydä läpi asianajaja-termin merkitys. Hänen mukaansa asianajajan työn tunnetuksi tekemisessä on vielä iso urakka edessä, mutta parhaiten sitä tehdään kohtaamisissa päivittäisessä työssä.

Asianajajaliiton tehtäviä kuvasi ainakin osittain oikein 19 prosenttia vastaajista ja 11 prosenttia kuvasi sitä virheellisesti perinteiseksi ammatilliseksi edunvalvonnaksi.

MIELIKUVA: HYVÄ ASIANAJAJA ON HELPOSTI LÄHESTYTTÄVÄ

Vastaajista 27 prosenttia oli käyttänyt asianajajan ja 17 prosenttia muun juristin palveluja. Tutkimuksessa kävi ilmi, että tärkeä asianajajan valintaperuste on helppo lähestyttävyyden ja selkokieliisyys. Myös tuttavien suosituksia kuunnellaan.

Jukka Salon mielestä helppo lähestyttävyyden on tärkeää etenkin pienemmällä paikkakunnilla. Hoidettavaksi tulee enimmäkseen tavallisten ihmisten asioita, joten tärkeää on kohdata ihminen aidosti.

Myös laskutuksen suhteen tulee olla selkeä: Asiakkaiden joukossa on kahta ääripäätä: niitä, jotka pelkäävät, että asianajajan jokainen sana maksaa ja ovat huolissaan siitä, milloin laskuri kilahtaa päälle ja niitä, jotka kalastelevat ilmaisia neuvoja. Molemmille pitää ilmoittaa selkeästi, milloin työ muuttuu laskutettavaksi.

– Ei pidä säikäyttää lakitermeillä, mutta pitää olla myös jämäkkä. Maakunnissa meidän on puhuttava asiakkaiden kanssa samaa kieltä, jotta asiat tulevat ymmärretyiksi. Kannattaa käyttää sanoja, jotka ovat tuttuja kaikille, Salo neuvoa.

Lähestyttävyyden tärkeänä valintaperusteena antaa toivoa myös pienten paikkakuntien asianajajille, Minna Melender sanoo.

– Tämä on tärkeä viesti jäsenistölle. Etäyhteydet lisääntyvät, mutta edelleenkin kotikaupungin lähellä oleva asianajaja koettiin hyväksi vaihtoehdoksi.

Räihä-Mäntyharju puolestaan kiittelee etenkin nuoria kollegoja siitä, että monet ovat luoneet sosiaaliseen mediaan asiantuntijaprofiileja ja osallistuvat yhteiskunnalliseen keskusteluun. Lähestyttävä voi olla myös etänä.

”LÄHESTYTTÄVYYS ON TÄRKEÄÄ ETENKIN PIENEMMILLÄ PAIKKAKUNNILLA.”

– Tutkimuskin tukee sitä, että verkkoon kannattaa panostaa. Verkostojen ja suosittelujen merkitys on edelleen suuri, sillä ei kukaan piipahda asianajotoimistoon kadulta. Valtaosa asiakkaista tulee, koska joku on suositellut. Suosituksena voi toimia sekin, että näkee verkossa nimen lisäksi haastatteluja ja keskusteluja.

Räihä-Mäntyharjun mukaan sosiaalisessa mediassa käytetty aika on tehokasta, koska sitä voi tehdä pienissäkin väleissä ja ajasta ja paikasta riippumatta. Lyhyilläkin kommentteilla voi tuoda osaamistaan esiin. Jos esimerkiksi haluaa muuttaa työn sisältöä tai asiakaskuntaa, somessa voi profiloitua haluamaansa suuntaan. Sosiaaliseen mediaan voisi suhtautua kuin koulutukseen – se on osa työtä.

Melender ja Räihä-Mäntyharju muistuttavat, että parasta brändäämistä on kuitenkin se, että asianajajat jalkautuvat ihmisten pariin.

He nostavat esiin liiton näytösoikeudenkäynnin ja osallistumisen paneelikeskusteluihin Suomi Areenassa, asianajajapäivystyksen sekä asianajajien ja toimistojen koulutus- ja tiedotustilaisuudet asiakkailleen. Tuomalla työtä konkreettisesti ja kansantajuisesti esiin mielikuvaa voidaan muuttaa.

FAKTA KEHITTÄMISTYÖN TUEKSI

Minna Melenderin mukaan oli terveellistä uskaltaa kysyä ja asettua arvioitaviksi. Edellinen vastaava tutkimus on tehty 1987, joten tietoja oli aika päivittää.

– Liitossa on meneillään paljon kehittämishankkeita, kuten sääntelytyöryhmä, joka miettii asianajalan sääntelyä tulevaisuutta varten. Näiden tueksi haluttiin ajantasaista tietoa.

Hanna Räihä-Mäntyharju kertoo, että tutkimus tehtiin myös siksi, että liitossa osattaisiin suunnata viestiä ja viestinnän resursseja oikein. On hyvä, että ne, jotka käyttävät asianajajien palveluita ovat tyytyväisiä ja ymmärtävät, mitä rahalla saa.

Räihä-Mäntyharjun mukaan kyselyn lopputulema jäi plussan puolelle, sillä se osoitti, että paljon on tehtävissä ja mielikuvan parantaminen on mahdollista.

– Positiivinen yllätys oli, että asianajajan rooli oikeusvaltiossa ymmärretään ja sitä pidetään tärkeänä. Peräti 73 prosenttia vastaajista pitää asianajajia välttämättöminä oikeusvaltiolle ja 63 prosenttia yhteiskunnan toimivuudelle. *

EI SÄNTÄILLEN SOMEEN

Miten asianajajat voisivat nykyistä paremmin esiintyä sosiaalisessa mediassa ja käyttää sen mahdollisuuksia hyväkseen? Siihen vastaa LM Somecon viestinnän ja sisältömarkkinoinnin asiantuntija **Maarit Niemelä**. LM Someco on sosiaaliseen mediaan erikoistunut konsulttiyritys, joka on tehnyt yhteistyötä myös Asianajajaliiton kanssa.

Niemelä lähtee pohdintoissaan liikkeelle isosta kuvasta. Asianajoala näyttäytyy siinä hyvin konservatiivisena. Kuluttajat elävät modernin markkinoinnin maailmassa, jossa muut yritykset käyttävät sosiaalista mediaa ja niiden tuotteet ja palvelut tavoittaa sähköisesti. Voi tuntua oudolta, että on yksi toimiala, jonka palvelut eivät välttämättä ole saataavissa sähköisiä kanavia pitkin, joihin ihmiset ovat tottuneet. Myös somessa on aktivoitunut vasta harvalukuinen joukko asianajajia.

–Sosiaalisen median ominaispiirre on, että se ei ole yksisuuntainen. Oletus on, että jos asianajaja on somessa, hän osallistuu siellä keskusteluun. Ei se siten välttämättä ole kaikille oikea paikka. Jos sosiaalinen media ei ole ollenkaan tuttu entuudestaan, en kehota lähtemään sinne heti lippu korkealla, vaan tarkastelemaan kanavan toimintaa ja kokeilemaan pikkuhiljaa.

Ammatillista profiilia ei kannata luoda ihan umpimähkään. Kuten kaikessa viestinnässä, kohderyhmä ja tavoitteet

pitää ensin olla selvillä, sen jälkeen mietitään sopivat mediat.

–Facebookissa ja Instagramissa näkyvyyden ja seuraajien saaminen vaatii paljon työtä. Jos kohderyhmä ovat kuluttaja-asiakkaat, ne ovat toki mahdollisia. Niissä on kuitenkin melkein pakko hyödyntää maksettua mainontaa näkyäkseen, Niemelä sanoo.

B2B-markkinointiin sopivat puolestaan Twitter ja LinkedIn, jotka ovat molemmat asiasuuntauneita keskustelukanavia. Näissä voi virittää keskustelua vaikkapa omiin erikoistumisalueisiinsa liittyvistä aiheista. Onnistuminen vaatii, että myös osallistuu keskusteluihin.

–Twitterissä menestyvät parhaiten ne, jotka puhuvat muustakin kuin työstä. Työn ja privaattielämän raja hämärtyy ja se voi olla monelle vaikeaa. Hyvä puoli taas on se, että asianajajia ei ole Twitterissä vielä kovin paljon, eli siellä on tilaa erottua. Twitterissä olisi hyvä jo profiilitekstissä kertoa, mistä teemoista aikoo puhua. Twitterissä twiitin näkee kuka tahansa, LinkedIn taas rakentuu omien verkostojen varaan.

Niemelä kannustaa asianajajia puhumaan somessa ihmiseltä ihmiselle sen sijaan, että piiloutuisi lakijargonin taakse.

–Täytyy hyväksyä, että jokainen twiitti tai julkaisu ei voi olla ihan lainopillisesti täydellinen, koska somen luonne on nopea ja siellä käydään dialogia lyhyillä repliikeillä, hän muistuttaa.

Inhimillisyyttä alalle

Dottirin toimitusjohtaja Johanna Rantanen sanoo, että asianajajan ei tarvitse olla persoonaton kivikasvo. Juridisen neuvon voi muotoilla niin, että ihmiset ymmärtävät sen.

TEKSTI TERHI HAUTAMÄKI // KUVAT MARJA VÄÄNÄNEN

Asianajajilla on vähän erikoinen kuva sekä itsestään että palveluita ostavista asiakkaista.

Asianajotoimisto Dottirin toimitusjohtajan **Johanna Rantasen** väite voi saada joidenkin kollegoiden kulmakarvat kohoamaan, mutta Rantanen on tätä pohtinut paljon.

–Asianajaja mielletään perinteisesti itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Rooliin kuuluu tänä päivänä tosi paljon vaatimuksia ja odotuksia, joita yksi ihminen voi harvemmin täyttää. Pitää olla briljantti kirjoittaja, loistava neuvottelija, hyvä myyjä, esiintyjä, esimies ja johtaja. Luonnetta ei kuitenkaan juuri saisi näyttää, Rantanen sanoo.

Ei ihme, että moni nuori juristi kokee asianajomaa ilman kovaksi ja raadolliseksi. Rantasen mielestä on oikeastaan kumma, että alan sisällä on tällaisia odotuksia.

–Harvemmin asiakkaatkaan odottavat kivikasvoista soturia tepastelemaan neukkariin. Ihmiset tykkäävät tehdä töitä toisten ihmisten kanssa.

Rantasella on sellainen käsitys, että monesti asiakkaat arastelevat asianajotoimistoon tuloa ja juristin tapaamista, ”varovat sanojaan ja varovat kolhimasta marmorilattiaa”. He kokevat, että asianajopalveluiden käyttö on oman mukavuusalueen ulkopuolella. Näin ei tarvitsisi olla.

32-VUOTIAANA TOIMITUSJOHTAJAKSI

Muutoksen halusta lähti koko Dottirin yritysidea. Rantanen perusti toimiston yhdessä kuuden kollegan kanssa vuonna 2016 ollessaan vasta 28-vuotias. Tämä tuli yllätyksenä hänelle itselleenkin. Hän työskenteli tuolloin Boreniuksella kolmatta vuotta eikä ollut haaveillut yrittäjyydestä.

–Olin vähän aiemmin todennut yhdelle kollegalle, että minua ei kyllä kiinnosta yrittäjyys lainkaan. Olen siihen aivan liian turvallisuushakuinen ja olen mielelläni työntekijänä lopun elämäni.

Dottirin perustajiin kuului toinen Boreniuksella työskennellyt juristi, **Antti Innanen**, joka aloitti Dottirin ensimmäisenä toimitusjohtajana. Rantasesta tuntui heti, että perustajaporukka puhui juuri siitä, mitä hän halusi itsekin ryhtyä edistämään.

–Edelleen halu on kova uudistaa meidän alaamme ja kyseenalaistaa jatkuvasti, tehdääkö meidän toimialalamme asioita järkevällä, asiakasystävällisellä tavalla.

Dottir on teknologiaan ja luoviin aloihin erikoistunut asianajotoimisto. Toimeksiantoihin tarvitaan kuitenkin useiden oikeudenalojen osaamista, koska niihin liittyy kiinteästi esimerkiksi työoikeusasioita, yrityskauppoja ja riitojen ratkaisua. Nykyään Dottir työllistää jo noin 30 henkeä.

Rantanen sanoo, että he ovat halunneet tarjota asiakkaille toimiston, jonne uskaltaa soittaa ja tulla käymään, ja henkilöstölle työpaikan, jossa ihmiset voivat olla omia itsejään. Osakkaatkin ovat jakaneet roolinsa sen mukaan, kuka on hyvä missäkin.

–Siitä saa älyttömän paljon voimaa, kun voi pelotta hyödyntää vahvuksiaan ja myöntää heikkoutensa, eikä energiaa kulu fasadin ylläpitämiseen ja virheiden piilottamiseen.

Ihmiset työskentelevät yhdessä yrityksenä eivätkä yksilöinä.

–Meillä kaikki asiakkuudet ovat firman asiakkuuksia. Näin sen nähdäkseni kuuluu modernissa yritystoiminnassa ollakin. Yhdessä olemme vahvempia kuin yksilöinä.

TÖITÄ AINA VÄHÄN LIIKAA

Oman epätäydellisuuden sietäminen oli myös Rantaselle kova paikka. Hän vaati nuorena juristina itseltään paljon. Perfektionismi onnistui vielä silloin, kun hän toimi työntekijänä, mutta yrittäjänä vaatimuksia alkoi kasautua liikaa.

Nykyään Helsingin Pohjoisesplanadin paraatipaikalla sijaitsevan Dottirin alku oli vaatimatonta. Perusta- ➤

henkilö kuvassa

”SIITÄ SAA ÄLYTTÖMÄN PALJON
VOIMAA, KUN VOI PELOTTA
HYÖDYNTÄÄ VAHVUUKSIAAN
JA MYÖNTÄÄ HEIKKOUTENSA.”

➔ jat aloittivat parin huoneen toimistoyhteisöstä, jossa kaikki hoidettiin itse.

–Minä toimin pitkään it-tukena kaikille osakkaille ja juristeille. Jossain vaiheessa lopulta raaskittiin hommata ihan oikea it-tuki.

Alkuvuosina Rantasella oli kausia, jolloin hän ei miettinyt vuorokauden aikana mitään muuta kuin työtä.

–Pari vuotta vierähti ennen kuin tajusin, että jos en anna itselleni armoa, en tule jaksamaan tällä toimialalla kovin pitkään.

Sittemmin Rantanen on opetellut taidon olla huolehtimatta liikaa. Hänen työstään noin puolet on johtamista ja esimiestyötä, puolet substanssia, juristin työtä. Hän koettaa jättää työasiat työpaikalle ja kehottaa myös tuoreita juristeja armollisuuteen itseä kohtaan.

–Meillä ei ole sellaista kiertokulkua, että ihmisiä otetaan muutamaksi vuodeksi, ajetaan loppuun ja vaihdetaan uusiin. Haluamme kasvattaa nuorista erinomaisia juristeja, jotka haluavat tehdä pitkän uran nimenomaan meillä.

ASIAT VOI SANOA YMMÄRRETTÄVÄSTI

Dottir voitti viime keväänä Fennia Prize -muotoilukilpailun Grand Prix -palkinnon. Asianajotoimisto palkittiin toiminnastaan legal design -liikkeen kansainvälisenä moottorina.

Muotoilu on tullut mukaan eri alojen ajatteluun. Muotoilukilpailussa palkittiin rinnakkain niin teollisia tuotteita kuin palveluita.

Oikeudellinen muotoilu on ajatuksena yksinkertaista. Juristit pukevat sopimukset ja neuvot sellaiseen muotoon, että maallikko ymmärtää ja vieläpä jaksaa omaksua asian. Dottir on alusta lähtien halunnut olla luomassa tällaista toimintakulttuuria ja tehdä sillä liiketoimintaa. Dottir on ollut perustajana vuodesta 2016 järjestetyssä Legal Design Summit -tapahtumassa, joka on maailman suurin oikeudellisen muotoilun tapahtuma.

Rantanen törmäsi kollegansa Antti Innasen kanssa legal design -käsitteeseen Dottirin syntyaikoina.

–Olimme itsekin miettineet, että hitto vie kun asiakkaat eivät ymmärrä näitä meidän papereitamme. On absurdia, että tuotamme sellaista kamaa, jota asiakkaat eivät osaa käyttää.

Oikeudellinen muotoilu voi olla juristien ja muotoilijoiden yhteistyötä. Dottir on tehnyt oikeudellisen muotoilun hankkeita usein asiakasyrityksen markkinointi- tai muotoiluosaston kanssa ja joskus tarjonneet palvelua yhdessä muotoiluyrityksen kanssa.

Dottir on myös kehittänyt teknologiaa, jolla voidaan helpottaa juristin työtä, esimerkiksi koodannut tavaramerkkien hakukoneen, jolla pääsee hakemaan tietoja useista tietokannoista.

Oikeusteknologia on vaikea laji, eikä asianajotoimisto Rantasen mukaan ole ehkä paras paikka kehittää sitä. Ohjelmistobisneksessä pyritään usein

”HALUAMME KASVATTA NUORISTA ERINOMAISIA JURISTEJA, JOTKA HALUAVAT TEHDÄ URAN NIMENOMAAN MEILLÄ.”

skalaamaan liiketoiminta maailmanlaajuisesti, jolloin hinnat voi pitää asiakkaille matalina. Juristien työkaluja ei saa heti globaaleiksi, koska niissä täytyy ottaa huomioon joka maan lainsäädäntö. Lisäksi juridiikka on syvästi sidoksissa kieleen.

KOUKEROISUUS LISÄÄ JURIDISIA RISKEJÄ
Muotoiluajattelun voi jokainen juristi ulottaa työhönsä. Elämme nopeatempoisessa maailmassa, jossa kuka tahansa joutuu muotoilemaan viestinsä helposti lähestyttäväksi, niin myös asianajajat.

–Juristit ovat karrikoidusti ylläpitäneet kuvaa juridiikasta salatietenä: ette te maallikot voi tätä ymmärtää, joten kannattaakin maksaa 500 euroa per tunti. Hyvää asiakaspalvelua on kuitenkin pureskella neuvot käyttökelpoiseen muotoon, vaikka asian pohtimiseen olisi itsellä mennyt viikkokausia, Rantanen sanoo.

Dottir esimerkiksi muotoili Keskuskauppakamarille uusiksi ohjeet, joilla se neuvoo välimiesmenettelyn käyttöä riitojen ratkaisussa. Alun perin tiedot olivat pdf-tekstinä, mutta ne muotoiltiin sähköiseksi työkaluksi, jossa voi klikkailla auki vastauksia eri kysymyksiin.

–Ongelmana oli, että ihmiset eivät uskaltaneet käyttää välimiesmenettelyä, koska he eivät tienneet, mitä se maksaa ja miten prosessi etenee.

Juridinen kieli on koukeroista, koska halutaan olla eksakteja ja välttää riskit. Rantasen mukaan koukeroisuus kuitenkin paradoksaalisesti aiheuttaa juridisia riskejä ja oikeusturvaongelmia. Ihmiset saattavat lanistua tiedon vaikeudesta ja olla hakematta oikeutta asialleen. He saattavat toimia vastoin ohjeita, jos he eivät jaksakaan lukea firman lakiosaston ohjeistusta läpi.

–On jatkuvasti tilanteita, joissa bisnesihmiset eivät ole jaksaneet perehtyä juristin ohjeistukseen eivätkä ole sisäistäneet sopimuksen sisältöä, ja on toimittu sopimuksen vastaisesti.

Aina muotoilu ei tarkoita tiedon karsimista. Kun Dottir laati uusiksi eläkevakuutusyhtiö Varman työkyvyttömyyseläkepäättökset, kirjeistä tuli aiempaa pidempiä. Juristit haastattelivat Varman asiakkaita ja selvittivät, mitä nämä toivovat. Kielteisen päätöksen saanut ei hyödy niinkään pykäläviittauksista vaan ohjeista siihen, mitä tehdä seuraavaksi.

–Itse saan tästä työstä merkityksellisyyttä, kun pystyn olemaan avuksi muille ihmisille. Pystyn ratkaisemaan heidän ongelmiaan ja tuomaan heille helpotusta elämään, Rantanen sanoo. *

KEITTIÖPSYKOLOGIA KIINNOSTAA

Johanna Rantanen nimeää harrastukseksi ”keittiöpsykologian”. Hän lukee paljon self helpiä ja populaaritieteellistä kirjallisuutta ihmisestä ja ihmisten keskinäisistä suhteista.

– Tykkään analysoida asioita ja ratkoa ongelmia, liittyivät ne työelämään tai muuhun elämään. On hauskaa, kun saa lisätyä ymmärrystä elämän eri ilmiöistä, hän sanoo.

Rantanen sanoo, että kun hän innostuu jostain aiheesta, hän innostuu täysillä ja lukee siitä kaiken. Tällä hetkellä hän lukee *Robert V. Levinen* teosta *Stranger in the Mirror* – The

Scientific Search for the Self. Sen pääteesi on, että ei ole olemassa mitään aitoa itseä, vaan meissä jokaisessa on monia puolia riippuen siitä, mistä katsoo.

Koska Rantasen työhön kuuluu niin paljon esimiestyötä ja johtamista, hän haluaa oppia etenkin ihmisten persoonallisuuteen ja vahvuuksiin liittyvistä asioista.

– Minua kiinnostaa tosi paljon, miten saadaan ihmisistä parhaat puolet esiin ja miten saadaan ihmiset jaksamaan työssä ja voimaan hyvin.

Riita poikki

Sovittelu ja välimiesmenettely ovat nopeita, kustannustehokkaita ja hiljaisia tapoja riita-asioiden ratkaisuun, mutta niitä hyödynnetään tarpeettoman vähän. Asianajaja Antti Pulkkinen uskoo, että kulttuurin muutos tulee ”purskauttamaan ketsuppipullon”.

TEKSTI PEKKA MÄNTYLÄ // KUVAT SHUTTERSTOCK JA MIKKO KAUPPINEN

Koronapandemian keväältä siirtämät oikeudenkäynnit tukaloittavat entisestään tuomioistuinten käsittelyruuhkaa. Sovittelu ja välimiesmenettely ovat vähitellen ansainneet kasvavaa suosiota Suomessa, mutta molemmilla olisi huomattavasti laajempaa potentiaalia osana riita-asioiden ratkaisua.

Advokaatti etsi ratkaisua vaihtoehtoisten tapojen suosion vähäisyyteen Asianajajaliiton sovitteluvallion puheenjohtajan **Antti Pulkkinen** sekä Keskuskauppakamarin välimieslautakunnan pääsihteerin **Santtu Turusen** kanssa.

Sovittelukulttuuri on Suomessa verraten nuorta. Yhdysvalloissa sovittelua on käytetty 1970-luvulta, Suomessa Asianajajaliitto aloitti edelläkävijänä yksityisen sovittelun tarjoamisen riita-asioissa vuonna 1999. Tuomioistuimissa riita-asioiden sovittelu alkoi vasta 2006.

Pulkkinen: Kulttuurin muutos ei tapahdu sormia napsauttamalla, mutta minusta menemme koko ajan oikeaan suuntaan, sovittelumyönteisemmäksi. Oma tuntumani onkin, että ketsuppipullo on tässä hyvällä tavalla purskahtamassa. Suomessa esimerkiksi huoltajuuksien ja yksityisten välisten riitojen osalta, kuten kiinteistökaupoissa, tilanne on jo varsin hyvä. Tietyillä saarekkeilla, kuten liike-elämässä, sovittelu ei ole ihan vielä lyönyt läpi vastaavassa määrin.

RISKIANALYYSIN PUUTE HÄMÄRTÄÄ REALITEETTEJA

Yhdeksi suurimmista esteistä Pulkkinen nostaa tietämättömyyden – sitä on luonnollisesti asiakkaiden, mutta myös asianajajien, keskuudessa.

Pulkkinen: Vaikka työtä on tehty Asianajajaliitossa varsin paljon, asianajajakunnassa ei ole edelleenkaan

riittävästi tietoa ja kokemusta siitä, miten hyvä instrumentti sovittelu on. Vaikka asiakkaankin olisi hyvä olla tietoinen sovittelumahdollisuudesta, asianajajan tulee asiantuntijana osata suositella sitä asiakkaalle silloin, kun sovittelun paikka on.

Asianajajaliitto on kouluttanut hyväksytyiksi sovittelijoiksi jo lähes 300 asianajajaa, ja myös käytännön sovittelukokemusta saaneiden asianajajien määrä on kasvanut tasaisesti.

Pulkkinen: Asianajajilta tulee aika ajoin viestiä, että sovittelua harkitaan, mutta sitä ei uskalleta suositella asiakkaalle, koska ei tiedetä hyvää sovittelijaa. Sovitteluvallionkunta voi auttaa sovittelijan löytämisessä. On myös niin, että hyviä sovittelijoita ei tule, ellei sovittelua käytetä. Sovittelun kustannus on kuitenkin marginaalinen osa riidan kokonaiskustannuksista, eikä sovittelun kokeilemisesta ole mitään haittaa. Epäonnistumista ei tarvitse pelätä – usein osapuolet joka tapauksessa lähentyvät toisiaan, ja sovinto saavutetaan tällöinkin. Sovittelussa voidaan ratkaista hyvin myös yksittäinen riitakysymys ja jättää riita muilta osin tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Pulkkinen: Oman ymmärrykseni mukaan yllättävän usein syy sovittelun käyttämättä jäämiseen on konfliktidiagnoosin eli riskianalyysin puute. Liiton tutkimuksen mukaan jopa puolet asianajajista ei tee konfliktidiagnoosia, mikä tarkoittaa, että käsityksen menestymismahdollisuuksista tuomioistuimessa on usein liian ruusuinen. Tällöin sovittelulle ei nähdä käyttöalaa, kun ajatellaan, että sovinto ei edes teoriassa voi olla mahdollinen. Jos riskianalyysi on molemmilla osapuolilla realistisesti tehty, sovinnon mahdollistavien vaihtoehtojen alue yleensä laajenee. Tällöin myös hakeudutaan helpommin sovitteluun. ➔

Välimieslautakunnan
pääsihteeri Santtu Turunen.

➤ RIIDAN KUSTANNUKSET MUUTAKIN KUIN EUROJA

Sovitteluun verrattuna välimiesmenettely on statukseltaan jyrkempi: se rinnastuu tuomioistuinten päätöksiin. Sovittelija luo tiiviissä ajassa puitteet nopealle sovulle, jonka lopulta saavat aikaan – jos saavat – riidan osapuolet itse. Välimies taas tekee saamansa näytön pohjalta osapuolia sitovan päätöksen.

Turunen: Jos ja kun pandemian takia juttujen ruuhkautuminen entisestään pahenee tuomioistuimissa, välimiesmenettelyn kilpailueduista erityisesti nopeus korostuu. Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisessa menettelyssä välitystuomio tulee lähtökohtaisesti antaa yhdeksän kuukauden kuluessa siitä, kun jutun asiakirjat siirtyvät välimiesoikeudelle. Nopeutettujen sääntöjen mukaisessa menettelyssä aika on kolme kuukautta. Siihen verrattuna on melko samantekevää, kestääkö hoviin etenevä käsittely neljä vai kuusi vuotta, koska aika on useissa tapauksissa toivottoman pitkä.

Riidan pitkä kesto aiheuttaa suoria ja epäsuoria kustannuksia. Nopea riidanratkaisu vapauttaa resursseja olennaiseen ja auttaa ylläpitämään liikesuhteita.

Turunen: Yritystoiminnassa ei yleensä ole varaa siihen, että asiat olisivat epäselviä useiden vuosien ajan. Myös yksityisten välisissä riidoissa on tärkeää, että asiat eivät ole auki vuosia. Vireillä oleva riita vie voimavaroja, olipa kyse sitten liiketoiminnasta tai elämänlaadusta. Vaikkapa hometalosta aiheutuvan pitkän riidan kustannuksia pitäisi laskea eurojen lisäksi myös henkisten kustannusten kautta.

”HYVÄLLÄ ASIANAJAJALLA ON MONIPUOLINEN TYÖKALUPAKKI”

Vaikka sovittelulla ja välimiesmenettelyllä on yhtäläisyytensä, niiden voi urheilutermein sanoa ”pelaavan eri pelipaikkaa”.

Turunen: Kaikilla riidanratkaisumenetelmillä on oma roolinsa. Osaltaan tehokas pääsy oikeuksiin esimerkiksi välimiesmenettelyn avulla voi turvata neuvottelutasapainoa sovittelussa ja joka tapauksessa turvata sen, että vaihtoehtoja on käytettävissä, jos sovittelu ei onnistu. Jos vaihtoehtoina ovat sovinto tai vuosia kestävä käräjöinti, neuvottelutasapaino voi vääristyä. Välimiesmenettelystä on siis etua myös sovitteluun yhdistettynä.

Pulkkinen: Näen, että eri ratkaisutapojen ei pidä kilpailla keskenään, vaan hyvällä asianajajalla on olemassa kaikki menettelytavat sisältävä työkalupakki ja ymmärrys eri menettelytapojen hyvistä ja huonoista puolista.

Välimesmenettelyn mahdollisuus olisi suotavaa lisätä yritysten välisiin sopimuksiin jo niitä laadittaessa.

Turunen: Kun riita on päällä, ei usein kyetä sopimaan enää mistään. Onneksi riitatilanteisiin varautuminen on yhteiskunnassa ja yrityksissä yleistynyt. *

MILJONARIITA RATKESI SOVITTELUILLA

Antti Pulkkinen kertoo esimerkin varsin tyypillisestä yritysten välisestä riidasta, joka ratkesi sovittelulla. Jos eripura olisi päätyntä tuomioistuimen kautta julkisuuteen, olisi se saattanut seurannaisvaikutuksineen johtaa toisen yrityksen tuhoon.

– Kahden yrityksen välillä oli tullut riita tavarantoimituksen virheestä. Ostaja vaati myyjältä noin miljoonan euron vahingonkorvausta virheellisen tuotteen aiheuttamista vahingoista.

Myyjän näkökulmasta tavaraerä oli ollut normaali tavarantoimitus ja kate hyvin vähäinen. Toisaalta ostajalle aiheutunut vahinko oli suuri, ja riitaan liittyi myös ostajan kannalta merkittävä imagoriski asian julkisesta käsittelystä.

Asiaan liittyi huomattava määrä oikeudellisia tulkintaongelmia. Osapuolet tiedostivat asian ennakkopäätösluonteen vuoksi, että oikeuskäsittely saattaisi kestää useita vuosia. Osapuolten välillä oli jatkuva liikesuhde. Asia vietiin sovitteluun, jossa yhden päivän aikana järjestetyssä tapaamisessa osapuolet saavuttivat molempia tyydyttävän sovinnon.

LIITTO VOI AUTTAA SOVITTELIJAN VALINNASSA

- Sovittelijana voi toimia asianajaja, joka on hyväksytty Asianajajaliiton sovittelijaluetteloon. Osapuolten yhteisestä pyynnöstä liiton sovitteluvaliokunta voi ehdottaa sopivaksi katsomaansa, riidan aiheeseen erikoistunutta sovittelijaa.
- Osapuolet sopivat sovittelijan palkkiosta sovittelijan kanssa. Tavanomaisessa riita-asiassa sovittelijan palkkio vastaa yleensä 1–2 työpäivän työpanosta.
- Tyypillisesti sovittelu voidaan järjestää kuukauden sisällä osapuolten pyynnöstä, mutta tarvittaessa myös nopeammin. Varsinainen sovittelutilaisuus kestää yleensä päivän.
- Asianajajaliiton verkkosivuille on listattu viisi erilaista esimerkkitapausta onnistuneista sovitteluista: asianajajaliitto.fi/sovittelu

Uusia lääkkeitä krooniseen tautiin

Tuomioistuinvirasto twiittasi elokuussa, että koronaviruksen vuoksi keskeytettyjen rikosasioiden määrät laskevat edelleen. Tämän vuoden huhtikuussa neljän ja puolen tuhannen keskeytettyjen rikosasioiden lukumäärä nousi kesäkuussa yli kuuteentuhanteen, ja määrä oli elokuun loppupuolella laskenut noin viiteentuhanteen.

Nämä ovat numeroita ja tilastolukuja. Mutta ne ovat myös oikeita ihmisiä koskettavia ongelmia, joilla voi olla pysyviä vaikutuksia heidän elämäänsä ja tulevaisuuteensa.

Asianajaja **Hanna-Maria Seppä** twiittasi samaan aikaan, että 16-vuotiaaseen uhuriin kohdistuneen seksuaalirikosjutun istuntopäiväksi oli annettu toukokuu 2021 – ja että tekoaika oli kesäkuu 2016. Tuolloin ei koronasta ole ollut tietoakaan. Asianajajien tiedossa on lukuisia vastaavia esimerkkejä.

Tuomioistuimille on luvassa henkilötoresursseja ruuhkien purkuun, mutta nykyarvion mukaan menee kolmekin vuotta, että ruuhkat on purettu. Juttusumat ja pitkät käsittelyajat ovat olleet iso oikeusturvaongelma vuosikautia – jo paljon ennen koronaa. Pelkkä henkilöresursien lisääminen ei ole lääke krooniseen ja pahenevaan tautiin, vaan tarvitaan uusia lääkkeitä. Asianajajaliitto on jo pitkään vaatinut, että prosesseja katsotaan nyt kriittisesti läpi ja tehdään nopeasti vaaditut korjausliikkeet.

Myös etäistuntoja on lisättävä, koska muuten jonot vain pitkittyvät.

Tämän vuoden Asianajajapäivässä peräänkuulutimme oikeudenhoidon hoitotakuuta – eli laissa säädettyä määräaikaa siitä, missä ajassa kansalaisen tuomioistuinasia tulee käsitellä. Annoimme sille nimeksi OHO-uudistus. Kysyimme tuolloin oikeudenhoidon ylimmältä johdolta myös sitä, miten oikeudenkäyntiprosessia voisi muuttaa niin, että koko ketju saadaan nopeammin vietyä läpi, kuten monessa muussa maassa tapahtuu.

Emmepä varmaan itsekään tienneet, kuinka akuutteja kysymyksiä esitimme – ja nyt on todellakin aika tehdä jotain muuta kuin tarjota lisää jonotuslappuja.

Minna Melender
pääsihteeri

Tällä palstalla oikeuspolitiikan ajankohtaisia ilmiöitä pohtii jatkossa Asianajajaliiton pääsihteeri Minna Melender.

Omaisuus päivänvaloon

Perintö, ositus ja omaisuusrikokset -koulutus pureutuu perintöasioihin ja ositukseen rikosoikeuden näkökulmasta. Viranomaisapu voi olla ainoa keino saada selkoa epäselvyyksiin, sanoo yksi kouluttajista, asianajaja, oikeustieteen tohtori, Pekka Tuunainen.

TEKSTI TERO IKÄHEIMONEN // KUVA MIKKO KAUPPINEN

Mitkä ovat hankalimpia omaisuuteen ja sen jakoon liittyviä tilanteita, joissa avustajaa tarvitaan?

Sellaisia ovat omistukseen liittyvät epäselvyydet ja erimielisyydet. Paitsi että omaisuuden arvo on usein riittävä, omaisuutta voidaan epäillä olevan enemmän kuin toimituksessa ilmoitetaan tai omistussuhteet ovat muuttuneet epäilyttävällä tavalla. Myös omistusrakennelmat voivat olla niin monimutkaisia, että oikea omistaja tuntuu olevan kadoksissa tai sen selvittämiseen suhtaudutaan passiivisesti.

Minkälaisia ominaisuuksia avustajalta vaaditaan näissä tilanteissa?

Kykyä arvioida tehtyjen omaisuusjärjestelyiden merkitystä päämiehen kannalta ja selvittää asia päämiehen ymmärtämällä tavalla. Myös taito arvottaa omaisuutta ja arviointiasiantuntijoiden verkosto nopeuttavat työtä huomattavasti. Pitkäjänteisyydestä ja rautaisista hermoistakaan ei ole haittaa.

Milloin on syytä turvautua viranomaisen apuun ja tehdä tutkintapyyntö?

Jos koko ajan törmää passiivisuuteen ja epäselvyyksiin, viranomaisapu voi olla ainoa keino saada ote asiaan. Mutta silloinkin tulee olla taustatyö tehtynä ja epäilyksille tulee olla juridista pohjaa. Kova lahjoittamishalu, omistusjärjestelyt ja omaisuuden tuhaaminen eivät sinällään ole rikollista toimintaa. *

27.10.2020 *Perintö, ositus ja omaisuusrikokset, Tekniskan Salit, Eerikinkatu 2 Helsinki, myös etänä.*

MUISTATHAN MYÖS NÄMÄ!

- 7.10. **IT-palveluiden toimitukset ja ulkoistukset**
Tekniskan Salit, myös etänä
- 11.11. **Asianajotaito: autanko riitelyssä vai ratkaisussa**
Tekniskan Salit, myös etänä
- 24.11. **Todistajankertomusten arviointi oikeuspsykologisesta näkökulmasta**
Tekniskan Salit, myös etänä

Katso kaikki koulutukset ja ilmoittaudu:
asianajajaliitto.fi/tapahtumakalenteri

Jukka Rahikkala: Kahdella pyörällä Venetsiaan

”Moottoripyöräilyharrastukseni alkoi tavallaan jo koulupoikana, kun sain lainata kaverin mopoa. Ihastuin heti ajamisen tunnelmaan. Sama tunnelma on säilynyt, vaikka kulkupelit ovat myöhemmin parantuneet.

Moottoripyöräharrastus on nykyisin niin yleistä, että ketään ei juuri yllätä, jos asianajaja moottoripyöräilee. Harrastus koetaan pääsääntöisesti positiivisena asiana. Asiakkaiden kanssa minulla ei ole tapana tuoda sitä esille, ellen tiedä asiakkaan myös harrastavan moottoripyöräilyä. Silloin se antaa aiheen kahvipöytäkeskustelulle.

Kerran menin tapaamaan uuden asiakkaan toimitusjohtajaa, jonka tiesin ajavan tietyn merkkisellä pyörällä. Koska kyseinen merkki jakaa harrastajien keskuudessa mielipiteitä, päätin avata keskustelun kysymällä toimitusjohtajalta, milloin hän aikoo ostaa tilalle oikean moottoripyörän. Hän veti kuitenkin pitemmän korren heittämällä vastakysymykseksi, milloin minä aion kasvaa aikuiseksi ja hankkia hänen kanssaan saman merkkisen pyörän.

Itse ajan säännöllisesti kahdessa moottoripyöräjengissä, joista toinen on Advo MC. Se on yhteisömuodoltaan ”muu yhteisö”, jonka puitteissa on tehty reissuja aina Venetsiaan

asti. Koska jäsenistöllä on yhteinen oppitusta, ajo-ohjelmaa pyritään teemoittamaan sen mukaan. Korona on tietysti rajoittanut myös Advo MC:n toimintaa siten, että kuluvan kauden aikana on ajettu vain kotimaassa.

Tänä ajokautena ajelen itävaltalaisen KTM-tehtaan matkapyörällä. Siinä minua viehättää rento ajoasento ja kehittynyt tekniikka. Kulkupelinä moottoripyörä on hyvillä ilmoilla verraton, koska sillä tulee ajeltua myös pääväylien ulkopuolella. Suomi tulee tutuksi.

Muista kiireistä johtuen omat ajoni ajoittuvat nykyisin pääasiassa viikonloppuihin, mutta varsinkin hyvällä säällä myös työmatkan taittaminen moottoripyörällä onnistuu hyvin. Viimeksi kävin kesäloman jälkeen asianajajakollegani kanssa Oulussa neuvottelussa kaksipyöräisillä.

Moottoripyöräily on tehokas tapa irtautua työrutiineista, koska ajamiseen on pakko keskittyä. Se on antanut myös hyviä ystävyssuhteita; samanhenkisesä ryhmässä ajaminen on mukavaa puuhaa.

Sanotaan, että moottoripyörällä ajamisen hienoutta on vaikeata selittää sellaiselle, joka ei itse aja, ja sellaiselle joka ajaa, sitä ei tarvitse selittää. Hienoa se kuitenkin on.”

Asianajaja Jukka Rahikkala (vas.) ja Advo MC tauolla Liettuassa kesällä 2018.

Tuntuuko, että oikeusalan sanasto on asiakkaillesi hepreaa?

Vinkkaa Oikeusrattaat tutuksi -sivusta!

asianajajaliitto.fi/oikeusrattaat-tutuksi

Kun sinulla on sopiva hetki

Asianajaja-akatemia verkkokoulutusympäristö avautuu pian – alla maistiaisja tarjonnasta.

Tietoturva-asiat haltuun

Päivitä tietoturvaosaamisesi ajan tasalle helposti verkossa. Asianajajille räätälöidyssä koulutuskokonaisuudessa käydään läpi asianajaja velvoittavat tietoturvaohjeet käytännöllisesti asianajajan salassapitovelvollisuus ja asianajotoiminnan järjestäminen huomioiden. Koulutuksessa käydään läpi myös asiakirjojen säilyttämistä koskevat ohjeet.

Kouluttajina Asianajajaliiton tietoturva-ohjetta ja -opasta uudistaneet asianajajat **Niko Jakobsson** ja **Sami Järvinen**.

Koulutus on maksuton*

Ylivoimainen este?

Koulutus antaa välineitä sopimus-oikeuden poikkeusoloihin sekä näkökulmia force majeure- ja hardship- ehtojen muotoiluun ja kriittisempään tarkasteluun. Saat eväitä asiakas-työskentelyyn uusia sopimuksia laadittaessa ja vanhoja päivitettäessä. Koulutus antaa valmiudet nopeaan ja tehokkaaseen reagointiin eri tilanteissa.

Kouluttajina riidanratkaisuun erikoistuneet asianajajat **Terhi Holkeri** ja **Nelli Ritala**.

Hinta 210,00 €*

Some ajaa asiaasi

Kaipaatko arvokkaita vinkkejä sosiaalisessa mediassa toimimiseen, somebrändisi rakentamiseen tai kriisiviestintään yllättävissä tilanteissa? Tutustu asianajoalan tärkeimpiin somekanaviin, somekeskustelun perustyökaluihin ja nappaa asiantuntijan opit somemarkkinointiin.

Kouluttajana viestinnän valmentaja, tietokirjailija ja Suomen kallein siivooja **Katleena Korteso**.

Hinta 210,00 €*

Nämä ja muita koulutuksia saatavilla verkossa syksyllä 2020 – pysy kuulolla!
*Koulutukset ja hinnat Asianajajaliiton jäsenille ja asianajotoimistojen henkilökunnalle.

Kerro kerro kuvastin

KUVITUS VESA-MATTI JUUTILAINEN

Mielikuvatutkimuksen mukaan asianajajista tulee ensimmäisenä mieleen korkeat kustannukset. Työtä siis riittää esimerkiksi sen varmistamiseksi, että ihmiset tietävät, mistä asianajajan palkkio muodostuu.

Palstalla pohditaan, miltä tulevaisuuden oikeusvaltio Suomi voisi näyttää.

Kokiko päämiehesi vääryyttä? Muista prosessiavustus!

TEKSTI PEKKA MÄNTYLÄ // KUVA SHUTTERSTOCK

Onko oikeusjärjestelmässä valuviika? Lakipykälä on kohtuuton? Onko viranomaismenettelyssä ollut vikaa, mutta päämies on varaton eikä saa oikeusapua?

Asianajaja voi tällaisissa oikeudellisesti merkittävissä ja ennakkoratkaisua kaipaavissa tapauksissa hakea Asianajajaliitolta avustusta juttujen ajamiseen.

Asianajajaliitto linjaa avustuksiin jaettavaan summan vuosittain, mutta toistaiseksi hakemuksia on tullut vähemmän kuin olisi jaettavaa. Siksi liitto rohkaiseekin hakemaan tukia: Liitto haluaa toimia selkänäjana, jotta asianajaja ei joudu merkittävissä tapauksissa toimimaan vain omalla riskillään.

Kuka voi hakea tukea?

Avustusta voi hakea vain asianajaja, päämiehenä puolesta ja suostumuksella. Mikäli hakijana ja oikeudenloukkauksen kohteena on asianajaja, avustuksen myöntäminen edellyttää, että asiamiehenä jutussa toimii toinen asianajaja.

Miten hakea?

Järjestely on mahdollisimman yksinkertainen: Lähetä vapaamuotoinen sähköposti liiton pääsihteerille **Minna Melenderille**, joka vie hakemuksen työvaliokuntaan puheenjohtajiston käsittelyyn.

Millaisiin asioihin?

Avustusta voidaan myöntää rikos- ja riita-asian sekä hallinnollisen asian ajamiseen kotimaisissa ja ulkomaisissa sekä ylikansallisissa oikeusuojaelmissa, tuomioistuimissa sekä erilaisissa laillisuusvalvontaelimissä ja -viranomaisissa, mukaan lukien riidanratkaisuelimet.

Kuinka paljon voi saada?

Liitto voi myöntää yhteensä 500–5000 euron juttukohtaisen avustuksen ja erityisestä syystä enemmänkin. Avustus myönnetään aina etukäteen, ikään kuin vakuutukseksi.

Mitkä seikat puoltavat?

Avustuksen saamista avittaa, kun kyse on jutusta, johon ei ole saatavissa julkista oikeusapua. Jutulla tulisi olla myös laajempaa yleistä oikeudenhoidollista merkitystä, ja jutun ajamisella tulisi pyrkiä oikeusjärjestelmän virheiden korjaamiseen.

Sekin puoltaa, mikäli asiakkaan oikeusturvongelma liittyy asianajajan oikeuteen harjoittaa ammattiaan itsenäisesti ja riippumattomasti. *

”OLEN TYYTYVÄINEN LOPPUTULOKSEEN”

Asianajotoimisto Susiluodon asianajaja **Janne Nyman** on yksi avustusta hyödyntäneistä.

”Rikosasioissa tulee joskus tilanne, jossa käräjäoikeus kohtuullistaa valtion varoista korvattavaa laskua, ja asianajaja on ratkaisusta eri mieltä. Harkittaessa valituksen tekemistä kynnykseksi tulee usein ajankäyttö: Valitus edellyttää jatkokäsittelylupaa, ja tehokkaaltakin asianajajalta menee valituksen laatimiseen vähintään 2–3 tuntia. Hovioikeus ei maksa korvausta avustajan omista oikeudenkäyntikuluista. Ja mikäli valitus ei menesty, tulee toimistolle riskiksi 500 euron oikeudenkäyntimaksu.

Sain prosessiavustusta tapaukseen, jossa asiakkaani oli henkirikoksen yrityksen asianomistaja. Hänellä oli oikeusturvavakuutus, ja käräjäoikeus antoi ROL 2 luvun 1 a §:n 1

momentin 3 kohdan mukaisen avustajanmääräyksen vakuutuksen omavastuuosuuteen. Käräjäoikeus kuitenkin käytti virheellisesti valtion varoista korvattavassa palkkion osassa oikeusavun tuntiveloitusta normaalin tuntiveloituksen sijaan.

Intressini oli alle tuhat euroa, mutta periaatteenkin vuoksi halusin hakea muutosta, koska edellä kuvattu tilanne on lailla sääntelemätön, ja käytännöt vaihtelevat.

Hovioikeus muutti käräjäoikeuden ratkaisua muutospöytäkirjan mukaisesti, mutta ei korvannut oikeudenkäyntikulujani. Ne korvattiin siten prosessiavustuksella, joten olen tyytyväinen lopputulokseen, ja lisäksi meillä on nyt käytettävämme hovioikeuden ratkaisu selkiyttämään avustajanmääräyksen ja oikeusturvavakuutuksen yhtäaikaista soveltamista.”

nimitykset

Ahonen Mikko
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Degerholm Emil
HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

Jalo Valtteri
HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

Klemettilä Jaakko
HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

Korjus Anniina
ASIANAJOTOIMISTO
KONTTURI & CO OY

Koskenniemi Anna
ASIANAJOTOIMISTO
SOTAMAA & CO OY

Kurki-Suonio Suvi
HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

Oesch Sofia
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Rein Johanna
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Syrjälä Pinja
ASIANAJOTOIMISTO
BERGMANN OY

Vikström Matias
BIRD & BIRD
ASIANAJOTOIMISTO OY

Vilén Lotta
HPP ASIANAJOTOIMISTO OY

ASIANAJOTOIMISTO BERGMANN OY
OTM **Pinja Syrjälä** on aloittanut Associate Lawyerina 8.6.2020.

ASIANAJOTOIMISTO KONTTURI & CO OY
OTM **Anniina Korjus** on nimitetty lakimieheksi 14.8. alkaen.

ASIANAJOTOIMISTO SOTAMAA & CO OY
Asianajaja, VT **Anna Koskenniemi** on nimitetty Senior Associateksi 1.4.2020 alkaen.

BIRD & BIRD ASIANAJOTOIMISTO OY
Asianajaja, osakas, Helsingin Yrityskaupat ja yhtiöoikeus -ryhmän toinen vetäjä **Mikko Ahonen**, 39, on nimitetty Bird & Bird Asianajotoimisto Oy:n uudeksi toimitusjohtajaksi 15.6.2020 lukien.
OTM **Sofia Oesch** on aloittanut Associatena 4.5.2020.
OTM **Johanna Rein** on aloittanut Associatena 3.8.2020.

OTM **Matias Vikström** on aloittanut Associatena 2.3.2020.

BORENIUS ASIANAJOTOIMISTO OY
OTM **Nina Koivisto** on nimitetty Associateksi Transactions-linjaan 1.6.2020 alkaen.
OTM **Janina Kuutti** on nimitetty Associateksi Advisory-linjaan 1.3.2020 alkaen.
OTM **Jill Winter** on nimitetty Associateksi Transactions-linjaan 20.5.2020 alkaen.

HANNES SNELLMAN ASIANAJOTOIMISTO OY
OTM, lääket. yo **Amanda Blick** on nimitetty Associateksi IP&Tech-ryhmään.
Asianajaja, VT **Jan Lilius** on nimitetty Specialist Partneriksi Dispute Resolution -ryhmään. Lilius toimii insolvenssitilimien vetäjänä.
OTM **Viktor Saavola** on nimitetty Associateksi Dispute Resolution -ryhmään.
Asianajaja **Mikko Tavast** on nimitetty Senior Associateksi Dispute Resolution

-ryhmään. Tavast on erikoistunut insolvenssioikeuteen.

HPP ASIANAJOTOIMISTO OY
Asianajaja, VT **Emil Degerholm** on nimitetty Senior Counseliksi 4.5.2020 lähtien. Degerholm on erikoistunut yritys- ja rahoitusjärjestelyihin.
OTM **Valtteri Jalo** on nimitetty Associateksi 2.3.2020 lähtien. Jalo on erikoistunut yritys- ja rahoitusjärjestelyihin.
OTK **Jaakko Klemettilä** on nimitetty Senior Counseliksi 17.4.2020 lähtien. Klemettilä on erikoistunut vero-oikeuteen.
OTM **Suvi Kurki-Suonio** on nimitetty Associateksi 1.7.2020 lähtien. Kurki-Suonio on erikoistunut ympäristöoikeuteen.
OTM **Lotta Vilén** on nimitetty Associateksi 26.6.2020 lähtien. Vilén on erikoistunut yritys- ja rahoitusjärjestelyihin ja yhtiöoikeuteen.

NIMITYSUUTISET JA KUVAT VUODEN VIIMEISEEN LEHTTEEN: 30.10.2020 (5/2020) MENNESSÄ: ASIANAJAJALIITTO. FI/NIMITYKSET.

Juridiikan uutuuskirjat 2020

Hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudet ja vastuu osakeyhtiössä

Seppo Villa

Jäsenetuhinta: 82 € (Norm. 109 €)

Osakeyhtiön johdon oikeudet ja vastuu nyt yksissä kansissa. Professori Seppo Villan uutuusteoksessa käydään läpi mm. jääviyskysymyksiä, vahingonkorvaustilanteita ja yhtiön varojen käyttöä koskevia sääöksiä.

Säätiölaki

Jyrki Jauhiainen,
Timo Kaisanlahti, Oili Kela

Jäsenetuhinta: 109 € (Norm. 125 €)

Säätiölakiuudistuksen valmistelijoiden asiantunteva ja laaja kommentaariteos uudesta säätiölaista. Teoksessa käsitellään koko uusi säätiölaiki, voimaanpanolaki, säätiöasetus ja säätiöiden hallinnassa olevien rahastojen sääntely ja ehtokäytäntö.

Maksukyvyttömyys – yritys velkojana ja velallisena

Risto Koulu, Heidi Lindfors

Jäsenetuhinta: 94 € (Norm. 125 €)

Kattava yleisesitys neljästä lakisääteisestä maksukyvyttömyysmenettelystä: ulosotosta, konkurssista, yrityksen saneerauksesta ja yksityishenkilön velkajärjestelystä.

Liikesalaisuuksien suoja

Klaus Nyblin

Jäsenetuhinta: 82 € (Norm. 109 €)

Perusteellinen kokonaisuus liikesalaisuuksiin sovellettavasta lainsäädännöstä ja sen tulkinnasta. Pääpaino on liikesalaisuusdirektiiviin perustuvan 2018 voimaan tulleen liikesalaisuuslain sekä rikoslain yrityssalaisuusrikoksia koskevien säännösten tulkinnassa.

Talousrikosten ennaltaehkäisy ja havaitseminen

Juha-Matti Laurio

Jäsenetuhinta: 44 € (Norm. 59 €)

Kuinka talousrikoksia voi ennaltaehkäistä mm. tietoteknisin keinoin, ja miten estää lisävahingot, kun rikos on jo havaittu? Kirjan kirjoittaja Juha-Matti Laurio on tietoturvasiantuntija, ja hänellä on laaja kokemus riskienhallinnasta.

Talousrikosten tutkinta ja tutkintapyyntöjen laatiminen

Juha-Matti Laurio

Jäsenetuhinta: 49 € (Norm. 66 €)

Laurio selvittää kattavasti talousrikostutkinnan vaiheet ja opastaa tutkintapyyntöjen laatimisen kohta kohdalta. Kirja sisältää paljon käytännön ohjeita ja esimerkkejä.

Tiedon työntövoimaa

KAUPPAKAMARI KIRJAT

Yli 50 € tilaukset ilman postituskuluja.
Tutustu kattavaan valikoimaamme ja tilaa osoitteessa:
www.kauppakamari.fi

Nämäkin teokset saatavana myös
e-kirjoina Ammattikirjastosta!
Hintoihin lisätään alv. 10%

Borenius osallistui Pride-kulkueseen 2019. Tänä vuonna Helsinki Pride pidettiin koronatilanteen vuoksi hybriditapahtumana, eikä perinteistä kulkueita järjestetty.

Suunnannäyttäjä

Borenius Asianajotoimisto toimii seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksia puolustavan Helsinki Priden pääyhteistyökumppanina jo toista vuotta peräkkäin. Toimisto kokee yhteistyön Priden kanssa luontevaksi, sillä yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden edistäminen on myös asianajajuuden keskiössä.

TEKSTI JOHANNA KAINULAINEN // KUVA BORENIUS

Borenius oli jo pohtinut sopivaa tapaa tukea Pridea, kun asianajaja **Henna Jovio** ehdotti johdolle yhteistyötä yhteisön kanssa. Hänelle se kytkeytyy vahvasti asianajajuuden arvopohjaan.

–Asianajajakunnan rooliin oikeusvaltion edistäjänä ja oikeusturvan varmistajana kuuluu keskeisesti yhdenvertaisuuden ja muiden perusoikeuksien edistäminen. Sen vuoksi tuntui, että tämä on asia, jolle pitää osoittaa tukea laajemminkin. Olen onnellinen ja ylpeä, että Borenius tarttui innolla ideaan.

Kumppanuus ei rajoitu pelkästään syyskuiseen Helsinki Pride -viikkoon, vaan Borenius avustaa Helsinki Pride -yhteisöä pro bono -pohjalta oikeudellisissa kysymyksissä läpi vuoden.

–Pride on kasvanut vuosi vuodelta, joten heille myös tulee entistä enemmän oikeudellisia kysymyksiä pohdittavaksi. Olemme mukana ratkaisemassa niitä, Jovio taustoittaa.

Kumppanuus osallistaa koko toimiston väen. Koska apua tarvitaan eri puolilta toimistoa, yhteistyö tulee mielekkäällä tavalla näkyväksi arjessa.

Soraääniä ei ole kuulunut. Kumppanuutta ovat kiitelleet niin asiakkaat kuin uudet työntekijätkin, ja aihe nousee esille lähes kaikissa työhaastatteluissa.

–Tällä alalla kilpailu parhaista osaajista on todella kovaa. Keskusteluissa uusien työntekijöiden kanssa on tullut esiin, että kumppanuus Priden kanssa resonoi vahvasti erityisesti nuorissa työntekijöissä ja opiskelijoissa. Yhteistyö viestii arvoistamme työyhteisönä ja rohkeudesta heittäytyä uuteen, toimitusjohtaja **Casper Herler** kertoo.

Myös ulkomaiset yhteistyökumppanit ovat kiitelleet yhteistyötä – ja samalla ihmetelleet, että nytkö vasta Suomen asianajoalalla herätään asiaan.

Konservatiiviseksi mielletyllä alalla on tärkeää, ettei pistetä päätä pensaaseen, vaan näytetään, että nämä ovat arvoja, joiden rinnalla halutaan seistä, Henna Jovio korostaa. Kyseessä ei myöskään ole vain yhden asianajotoimiston projekti, vaan toivottu suunta koko alalle.

–Asianajotoimistojen kasvaessa lisääntyy myös koko alan toimistojen yhteiskunnallinen vastuu. Toivomme, että muutkin asianajotoimistot lähtevät mukaan ja myös Asianajajaliitto pitää diversiteettiasiaa esillä.

Voimme yllättää yhteiskunnan positiivisesti tekemällä jotain, mitä asianajajilta ei perinteisesti odoteta. Minun mielestäni meidän asianajajien pitäisi olla etunenässä viemässä näitä diversiteettiasioita eteenpäin, Casper Herler tiivistää. *

KÄRÄJÄT 2020

Juridiikan ja johtamisen ajankohtaiset ilmiöt

18.11.2020

karajat.fi

Keynote-puhujat

Saara Ryhtä

Asianajaja, Osakas, Head of Corporate Advisory and M&A Practise, Head of On-Going Services Business Unit at Lexia Attorneys

Mikä on johtajan vastuu, kun tekoäly puuhailee omiaan?

Antti Merilehto

Tekoälyn matkaopas, digitaalisen liiketoiminnan uranuurtaja
Juontaja ja moderaattori

Maija-Riitta Ollila

VTT, filosofi, luennoija ja tietokirjailija

Tekoälyn etiikan uudet haasteet

Ohjelmalinjat

Verotuslinja - Waselius & Wist
Työoikeuslinja - Eversheds Sutherland
Yrittäjälinja - PWC

ILMOITTAUTUMINEN

puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.koulutukset@edita.fi
Avoinna arkisin 8-16 (ma 9-16)

Lakimiesliitto

**EVERSHEDS
SUTHERLAND**

WASELIUS & WIST

pwc

EDITA

